

EESTI HÄÄL

ESTONIAN NEWS - eestlaste ajaleht Suurbritannias

asutatud 1947

Nr. 2389

22. jaanuar 2019

JÕULUPIDU BRADFORDI EESTI KODUS 18. detsembril

Pidu algas juba kell 14.00 ühise traditsioonilise eesti jõululõunaga, mida korraldasid ja viisid läbi Bradfordi Eesti Kooli lastevanemad. Kuhjatud taldrikutelt ei puudunud sealihha, verivorst, hapukapsas, ega ahjukartulid. Juurde pakuti kõrvitsasalatit ja pohlamoosi. Lauad olid väga kaunilt ja jõulupäraselt kaetud. Toit oli väga maitsev, tuju oli hea ja meel rõõmus.

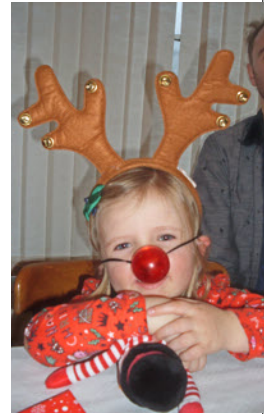

Kui lauad olid koristatud, pandi saal valmis peo teiseks osaks. Lapsed hakkasid juba jõuluvana ootama ja jooksid ringi ärevuses aga enne jõuluvana külastust toimus lühike jõulu eeskava. Lauldi koos 'Püha ööd' ja siis tulid publiku ette Põhja-Inglismaa Eesti Kooli lapsed, kes esitasid kolm laulu nende muusikaõpetaja

Karin Blakeley juhatusel. Lapsed olid ka usinasti jõululuuletusi õppinud, mida nad kandsid ette laulude vahel.

Karin, Tiiu ja Reet laulsid kaks laulu ja Reet luges ühe jõululoo. Siis lauldi veel koos 'Valged jõulud' ja Reet kuulutas, et jõuluvana on varsti saabumas. Lapsed istusid ja ootasid väga kannatlikult (nad pidasid ennast tõesti eeskujulikult üleval!) ja varsti oligi kuulda saali uksele koputamist! Jõulutaat oli kohale tulnud!

Kuna paljud lapsed olid juba publikule laulnud ja luuletusi ette kandnud ei sundinud heatahtlik jõuluvana neid enam esinema ja jõulupakkide välja jagamine toimus väga rahulikult ja sujuvalt. Jõuluvana jäi nii lastega ja kui ka täiskasvanutega väga rahule! Ta ainult kurtis, et ei tea kas saab enam järgmisel aastal tulla, kuna ta ei teadnud, kas teda enam lastakse Inglismaale peale Brexiti! Loodame, et ta ikka kuidagi saab meid taas külastada!

Järgnes seltskondlik osa rikkaliku kohvilauaga, mida olid valmistanud Sharon ja Paul. Külastati baari, aeti juttu ning sooviti üksteisele head pühade algust. Oli tore päev, mis tekitas pea kõikidele osalistele jõulumeeleolu ja jõuluootust.

Reet Järvik

VABARIIGI PRESIDENDI AASTALÕPUTERVITUS

Head pärnakad, kallid Eesti rahvas!
Elagu Pärnu, Eesti iseseisvuse sünnilinn!

Kohe saadame koos ajalukku Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva aasta ja võtame vastu eesti keelele pühendatud aasta. Juubeliaasta pakib end kokku, kuigi meie armsa vabariigi sünnipäeva tähistamine kestab veel mõnda aega.

Tänaõhtune pidu jõuab kõikidesse Eestimaa nurkadesse. Täpselt nii, nagu meie juubeliaasta on jõudnud Kurgja metsadesse, Tartu tänavatele, Virumaale ja Võrumaale, loodetavasti igasse Eestimaa koju. Usun, et kõik leidsid sellest aastast neid hetki, mida tähistada ja neid põhjuseid, mille üle üheskoos uhke olla.

Aitäh kõigile, kes on selle juubeliaasta teokssaamise panustanud. Oli vägev!

Kohe-kohe algav aasta on eesti keele aasta. Kuulata ja öelda, vaielda ja nõustuda või mitte nõustuda on ikka

kõige parem oma emakeeles. Viited Tammsaarele, Lutsule ja Kivirähkile on üheselt arusaadavad ainult meile endile. See on meie oma salakeel, mida maailmas mõistab vaid miljon rahvuskaaslast.

On meie hool ja kohustus, et selle salakeele rääkijate hulk kasvaks, mitte ei kahaneks. Sellest võidavad kõik need, kes seda keelt omaks peavad.

Rõõm on, et Eesti elab jõukamalt kui kunagi varem. Meil läheb objektiivselt võttes järjest paremini. Aga mure on see, et nii mõnigi üksikema, kes kasvatab puudega last, ei tunne seda. Nii mõnigi vanainimene oma eluõhtul – hooldekodus või oma kodus üksinda – ei tunne seda. Aastaid või ka vaid kord elus vägivalla all kannatanud ei tunne seda.

Kas need, kes nõrgemad, tunnevad ennast kaasavõetuna? Või tunnevad nad end mahajäetuna ses ajas, kus Eesti tõepoolest on jõukam kui kunagi varem? See on küsimus, mida sobib esitada ka sel piduõhtul.

järgneb lk 2

JÕULUPIDU LONDONIS

Eesti juubeliaasta tähistamisele Londonis pani väärika lõppakordi detsembris toimunud Eestlaste Jõulupidu Londonis. Jõulumeeleolus peokülalised tulid taaskord Wandsworth Civic Halli osa saama traditsioonilisest eestimaisest jõulupeost, millest on aastate vältel saanud üks populaarseim eesti kogukonna üritus Londonis.

Jõuluõhtu algas Eesti suursaatkonna tervituskõne edastamisega.

Kontsertosa alustas duo Kymbali Williams & Cathy Sommer, millele järgnes Londoni Naiskammerkoori esinemine.

Kammerkoor esitas Reet Kromel-Williamsi juhendamisel kauneid jõululaule, mis said publiku erilise aplausi osaliseks.

Peomeeleolu hoogustus, kui lavale astus Eestist kohale tulnud populaarne muusik ja rahvamees Jüri Homenja. Tantsupõrand täitus kiiresti rahvaga ja lõbusas tantsurütmis keerutati jalga õhtu lõpuni. Hoogsa peo käigus salvestati videoklipp jõulutervitustega Londonist otse ETV hommikuprogrammi.

Põnevat tegevust jätkus jõulupeol ka väiksematele peokülalistele. Lastele tuli külla jõuluvana. Kerge jalaga tantsulustlik jõuluvana tantsis Marje Remmeti juhendamisel koos lastega lõbusaid rahvatantse. Kingikotist välja tulnud eesti kommipakid tegid kõigil tuju heaks. Enamus lapsi olid selgeks õppinud eestikeelsed luuletused, mida julgelt ka jõuluvanale ette loeti. Jõulupeo lastealal toimetasid keeleklubi Keelekindlus ja Eesti Kool Londonis. Üheskoos kaunistati piparkooke ja meisterdati jõulunikerdusi.

Peosaalis oli kaetud rikkalik jõulubuffe traditsiooniliste eesti jõuluroogadega. Külalistele pakuti särisevaid verivorste, maitsvaid ahjukartuleid, seapraadi hapukapsaga, kartulisalatit ja musta leiba. Peokülalised kiitsid ja nautisid rahulolevalt jõulutoitu. Baaris pakuti auravat jõuluglõggi, maiasmokkasid kostitati rummikookide ja koduse õunakoogiga.

Jõululoteriil keerutati seekord välja palju põnevaid võite. Peauhinnaks Estolingi kinkekaart, mille oli valmis meisterdanud 7 aastane Ionas.

Eestlane olen ja eestlaseks jään... laulsid jõulupeolised kätest kinni hoides emotsionaalselt õhtu lõpulugu, tore oli üheskoos vanade ja uute sõprade seltsis jõulukuud alustada!

Suur tänu Seltsi vabatahtlike tiimile, tänu kelle tublile tööle see üritus teoks sai. Tänu ka kallitele külalistele, kes meiega üheskoos jõulumeeleolu jagasid.

Kirjutasid Tiia Avastu ja Jane Bakhoff

PRESIDENDI AASTALÕPUTERVITUS

Sest kõik nad on meie inimesed. Nii nemad, kes on asjade kuluga rahul kui ka nemad, kes tunnevad, et Eesti edulugu pole nendeni jõudnud. Nii need, kes arvavad, et just sellist Eestit me tahtsimegi kui ka need, kes arvavad, et sinna on veel lühem või pikem tee minna. Nii need, kes ühes või teises arvamusküsitluses väljendavad enamuse arvamust kui ka need, kelle arvamust jagavad vähemad, ent see-eest kõvahäälsamad. Nii need, kes räägivad kodus eesti keelt kui ka need, kes räägivad küll mõnes muus keeles, kuid kannavad Eestit oma südames. Neid kõiki on me Eestil vaja, kõik „nemad“ on tegelikult „meie“. Seda peame meeles hoidma ja kui vaja, ka üksteisele meelde tuletama.

Kui astume ootusärevalt uude aastasse, kas kõik nad on kaasas? Äkki on meie kõrval keegi kuskil väga kurb? Mida saame teha paremini? Veel enam – kas suudaksime millestki toredast ise loobuda, et keegi, kes on kurb, saaks olla pisutki rõõmsam? Küllap me õpime, õpime ka järgmisel aastal, kuidas ühiskonna kasvavat jõukust paremini kasutada seal, kus seda tõesti hädasti vaja on.

Head kaasmaalased!

100 aastat tagasi, kui lõppes I maailmasõda ja algas vabadussõda, ei oodanud Eestit avasüli vastuvõtt iseseisvate riikide perre. Leidus meie iseseisvuse toetajaid, kuid see turvavõrk, millega täna harjunud oleme, see puudus. Seda turvavõrku näeme nüüd kuust kuusse, NATO ja Euroopa Liidu tippkohtumistel. Iseendast-mõistetav muutub kergesti nähtamatuks. Kuid alati tasub aasta lõpus korra kontrollida, ega see võrk rebenenud ei ole. Kas on teised või meie ise astunud samme, et seda võrku hapramaks muuta?

Meie uus aasta tuleb vaieldes, sest ees on valimised. See on tore. Vaidlemine on ühiskonna arengu eeldus. Mõtelda on mõnus. Tore on kuulata heas emakeeles esitatud kaunist ja hästi argumenteeritud väitluskunsti.

Sellist Eestit me tahtsimegi, kus oleks jõukust ja aega mõelda, julgust ja tahtmist öelda, hoolimist ja armastust, vaidlust ja otsustamist. Enesekindlust ise teha ja piisavalt usku, et hättasattunuid alati jõudumööda aidatakse.

Igal Eesti inimesel on selles kõiges, mida oleme saavutanud, oma panus. Absoluutselt igaüks on oma harjumuspäraselt elu elades kandnud meie sipelgapessa oma okkad. Igalühel on roll, igalühel on õigus, igalühel on vastutus, igalühel on võimalus. Olgu meil selline Eesti ka aastal 2019! Head uut aastat, Pärnu! Head uut aastat, Eesti!

JÕULUD - EESTI vs INGLISMAA

Inglismaal elavate eestlaste jõulueelses jutuvasdas tuleb tihti üles teema, et millised jõulud need ikka õiged on? Kes kiidab uut välismaist kodu, kes meenutab nostalgiaga Eesti kombeid ja traditsioone. Mõtlesin, et tuleks siis teha üks Euro-Christmas-vision ja selgitada välja kus kohas on ikka rohi rohelisem ja jõulud paremad.

Verivorstid vs. Turkey

Eesti ja Inglismaa võib-olla kõige suuremaks erinevuseks on jõuluteema-line toidulaud ja söömiskultuur.

Inglise jõulumenüü koosneb sellistes kulinaarsetest üllatustest nagu Pigs in Blankets, Yorkshire Pudding, Rosemary Stuffing, Chestnuts, Brussel Sprouts ja Mince Pies ning võib tekitada tunde, et oled end leidnud järsku Mad Hatter's Tea Party külaliste nimekirjas.

Inglise pered peavad jõule 25. detsembril ja enne pidulikku õhtusööki valitakse omale partner, kellega siis "crackerit" avada. Pähe pannakse värviline paberist kroon ja ennast saab lõbustada taotluslikult kohutavate naljadega nagu *Who is Santa's favourite singer? Elvis Presley*. Pealelõunasel ajal mängitakse charades'i, või viiakse läbi trivia quiz ja mõned patriootlikud keeravad isegi lahti BBC1 ja vaatavad kell 3 kuninganna jõulukõne.

Eesti tähistab jõule 24. detsembril ja seda loomulikult maamehe stiilis sealiha, kartulisalati, hapukapsaste, verivrostide ja süldi ja äädikaga, millest enamused maailma 8 biljonist elanikoonast suuremat lugu ei oska pidada. Ja sellest pole midagi, eks meile jääbki rohkem!

Tihti saadakse Eestis jõulude ajal kokku vanavanemate juures, kus vanaema hoolitseb selle eest, et laud oleks lookas ja süüa jätkuks kogu Eesti Kaitseliidule. Söömismaraton toimub mitme tunni vältel, kus lisaks praele on laual ka hunnik külmi rooge, nagu marineeritud kurgid, kõrvits, roslje, heeringarullid, täidetud munad jms. Visatakse nalja, räägitakse jutte ja kõlksutatakse joogiklaase. Ja ega külast lahkudes sellest orgiast veel pääse! Vanaema on juba heldelt ette valmistanud ülejäakidega moonakotid, mis kindlus-tavad, et ka järgnev nädal mööduks kosudes.

Võitja: 50/50. Eks igaühel on oma eelistus, mida nad põske eelistavad pista. Verivorstid ja kodus küpsetatud mince pies on ju mõlemad head. Ja ma arvan et kõik nõustuvad sellega et *Brussel Sprouts are little green balls of evil* ja heeringarulle on kindlasti keskajal kasutatud piinamisemeetodina ning mõlemad tuleks kiiremas korras toidulaudadelt keelustada!

Piparkoogid vs. Celebrations

Piparkookide küpsetamine on Eestis jõulude ja aastavahetuse peaaegu kohustuslik osa. Eriti tublid

piparkoogi-sõbrad valmistavad ise ka taigna, ning siis küpsetavad ja glasuurivad oma hõrgutisi mitmete tundide vältel ja vaidlevad kas piparkook peaks olema klassikaliselt krõbe või parajalt pehme.

Inglismaal ei pääse Celebrations'i või Quality Street'i mugimisest, mida ostetakse peaaegu hulgimüügi kogustes. Jõulujärgsed diivanitaged on täis peidetud kommipabereid ja kõigil pereliikmel on oma eelistused kommi-valiku osas. BTW, the blue ones are mine!

Võitja: Celebrations. Ei tohi vist sellist asja avalikult eestlasena tunnustada, aga ütlen ausalt, mulle piparkoogid ei meeldi, kuigi toorest tainast sai ju lapsena nokitud. Celebrations'i karp on aga alati minu kodus teretunud ja kui süümepiinad kulutaks kaloreid, siis võtaks veel teise karbi lisaks.

Lumi vs. Rohetav muru

Võin kohe teatada - sorry England, Eesti võidab!

Rohi on küll siin pool sood rohelisem, aga valgeted jõulud on alati paremad. Jõuluvana sõidab ju sooja kasuka, kähikute ja saaniga „läbi lume sahiseva“, mitte ei marsi torisedes kummikute ja vihmakeebiga läbi porilompide.

Kuigi mõningad lapsed, kes oma pahategudega on sattunud jõuluvana musta nimekirja, eelistavad kindlasti vitsakimbu asemel vihmavarju, ei saa lumistest jõuludest ei üle ega ümber. Kohalikud siin Inglismaal ei pruugi alati põliseestlaste lumevaimustust jagada ja eelistavad seda jõulukaardilt vaadata, kuid tõelise paksu lume, ninna kargava külma ja härmas vaigse metsa ilu vastu on raske vaielda. And c'mon, aga „dashing through the mud“ ei tekida just sama entusiasmi kui lumi.

Päkapikud vs. Elf on the Shelf

Päkapikke siin Inglismaal ei käi ja susse aknalauale ei panda, aga üheks uuemaks traditsiooniks on kujunenud Elf (on the Shelf), kes end igal hommikul on uude kohta peitnud, ning laste ülesandeks on see üles leida. Nii päkapikud kui Elf on the Shelf on natuke hirmutavad, sest kirjutavad ju laste pahategusid üles, aga on ka head - päkapikud toovad ju kommi ja Elf on the Shelf mängib peitust. Ja kuna nad „töötavad“ ju sama „firmajuhi“ heaks, kuigi erinevates kontorites, üks Eestis ja teine Inglismaal, on päris raske ühte teisele eelistada.

Lootsin küll lõpetuseks jõuda aru-saamisele, et kus need jõulud paremad on, aga kahjuks ei õnnestunud. Ja jõulujärgsel unetul ööl, salaja oma Celebrations'i ja hapukapsaid süües, mõtlesin siis, et tegelikult on jõulud on ju igalpool head ja kõige oodatuid püha kogu aasta jooksul. Tuleb vist veeta üks aasta Eestis ja teine Inglismaal, et neid täisringis nautida.

Stella Avison

Lugeja kirjutab - KAS JÕULUPUU VÕI JÕULUPIDU

Traditsioonid muutuvad kuigi nende kandjad on üsna kindlad, et nende traditsioonid on põlised. Traditsioonid aga muutuvad – märkamatu kui nende sees olla. Aastate jooksul, mil Eesti oli Nõukogude Liidus ja pagulaskond siin maal Eestist ära lõigatud, läksid jõulutraditsioonid ka veidi lahku. Pärast Eesti taasiseseisvumist (mille üle tunnen ütlemlata suurt rõõmu) hakkas Inglismaale tulema rohkearvuliselt eestlasi Eestist, ja siis korraga märkasid, et ei ole meil enam "jõulupuu" vaid "jõulupidu".

Jõulupuul – näiteks just nimelt Eesti Majas Leicesteris – oli tavaliselt palvus, lauldi ühiselt jõululaule, loeti ette jõuluevangeelium, lapsed esinesid, tuli jõuluvana. Varasematel aastatel oli einelaud, sest rahvast oli palju, ei olnud ruumi ühislauda katta. Istuti väikeste laudade ümber, aeti juttu. Oli hubane õhtu. Oli nagu kodune "jõulupuu". Mitte kunagi ei olnud tantsu. "Jõulupuu" ei olnud nagu tavaline pidu.

Uued inimesed, uued traditsioonid. Pagulaspõlvkonnad on ju peaaegu areenilt kadunud. Minul aga on jõulupuu traditsiooni kadumisest kahju. *Ene Õpik*

Traditsioonid muutuvad kuigi nende kandjad on üsna kindlad, et

TALLINNA LENNUJAAM

Aasta viimasel päeval jõudis Tallinna Lennujaama reisijate arv rekordilise kolme miljonini, tõustes eelmise aastaga võrreldes 13 protsenti ehk 350 000 inimese võrra.

2019. aastal alustab lennujaam reisiterminali laienduse planeerimist, et olla tulevikus valmis teenindama viis-kuus miljonit inimest aastas, teatas Tallinna Lennujaam.

"Kolme miljoni reisija piiri ületamisele aitavad kaasa ka tänavused pikad pühad, mis soodustasid reisimist," ütles Tallinna Lennujaama juhatuse esimees Piret Mürk-Dubout.

Tallinna Lennujaam jõudis aastas miljoni reisijani 2005. ja kahe miljoni reisijani 2012. aastal.

2018. aastal suvel ehk reisimise tipphooajal sai Tallinna Lennu-

jaamast regulaarlendudega lennata 41 sihtpunkti. Tallinna lendas detsembri lõpu seisuga regulaarselt kokku 16 lennufirmat.

Tallinna Lennujaama kõige suurema reisijate osakaaluga lennufirma oli eelmisel aastal Nordica. "Nordicaga lendas pea 23 protsenti neist kolmest miljonist reisijast," ütles Nordica kommuni-katsioonijuht Toomas Uibo.

Viimase 25 aasta jooksul on lennujaama reisijate arv tervikuna kasvanud enam kui 10 korda. Aastatel 1992-1997 läbis lennujaama aastas keskmiselt 350 000 inimest ehk sama palju kui sel aastal lisandus. *err*

ENGLISH SECTION

Dear Reader,
Welcome to 2019 and the new format Eesti Hääl.

I apologise for the limited amount in English this time which has come about due to the glut of articles in Estonian about Christmas and the New Year. The piece on the comparison of Estonian and English Christmases is very interesting – turkey or black pudding, rain or snow, celebration on Christmas Eve or on Christmas Day. Christmas events took place in London, Leicester, Bradford, Nottingham and Edinburgh (no space to include the latter two events). The Christmas market in Tallinn was voted as the best in Europe and an Estonian lighting company 'decorated' an area near Tower Bridge. This issue includes President Kaljulaid's New Year speech and an article on the start of the Estonian war of independence which started late in 1918.

Good news - At the end of last year Tallinn Airport broke its record with 3 million passengers passing through.

Not so good news - according to Eurostat Estonian households spent 5.2% on alcohol in 2017, the highest percentage in the EU!

I hope that you will continue to subscribe to Eesti Hääl.

Wishing you a good New Year.

Toomas Ojasoo

PS. Don't forget about Estonian Independence Day – details are on the back page.

ALKOHOLI KULUTAMINE EESTIS

Eurostati 1. jaanuaril avaldatud andmete kohaselt olid 2017.

aastal Eesti leibkondade kulutused alkoholile Euroopa Liidu suurimad.

Statistika kohaselt moodustasid Eesti leibkondade väljaminekud alkoholile 5,2% kuludest. Eestile järgnesid Läti (4,9%) ja Leedu (4%).

Balti riikide järel olid pingereas Poola (3,5%), Tšehhi (3,3%), Ungari (3%) ja Soome (2,8%). Euroopa Liidu keskmine oli 1,6%.

Tabeli teises otsas paiknes Hispaania, kus kulutused alkoholile moodustasid 0,8% Itaalias ja 0,9% Kreekas.

EL-is kulutasid leibkonnad 2017. aastal alkoholile kokku üle 130 miljardi euro. Alkoholi tarbimine on kõige rohkem suurenenud 10-aasta jooksul, mil seda statistikat on kogutud, Rumeenias ja Portugalis. Vähenenud aga kõige rohkem Bulgaarias, Leedus ja Soomes. Maailma Terviseorganisatsiooni andmetel on Euroopa alkoholi tarbimise poolest maailmas esirinnas. Samuti on Euroopas kõige rohkem alkoholiga seotud surmajuhtumeid.

Ärileht

PÕNEV ÕPITUBA EESTI MAJAS

Detsembris oli Londoni Eesti Seltsil külas rahvapärime tundja ja tatrалеiva koolitaja Liisa Kaasik Eestist. Liisa sisustas põneva päeva Londoni Eesti Majas nii lastele kui ka leivaküpsetajatest lastevanematele.

Koos Keelekindluse lastega meisterdati jõulunikerdusi, jõuluehteid, mängiti vanu traditsioonilise lastemänge. Räägiti vanadest traditsioonidest ja tähtsatest päevadest.

Õhtupoolikul õpetas Liisa kõiki

leivahuvilisi juuretisega tootratraleiba küpsetama ning jagas esivanemate leivatarkusi. Kohale oli tulnud ka teistest rahvustest leivaküpsetajaid. Üheskoos segati valmis tainas ja leivapäts läks ahju küpsema. Leib tuli imemaitsev!

Kõik kohalolijad said koju kaasa leivapoju, juuretise millega juba ise kodus leiba valmistada saab. Koju minnes kiideti, küll oli vahva pühapäev!

artikli kirjutas LES esinaine Tiia Avastu

VABADUSSÕDA 100

28. novembril 1918 ületasid Punaarmee üksused Narva jõe ja sellega algas võitlus Eesti Vabariigi vabaduse ja eluõiguse eest. Vabadussõjas võitlesid noore riigi vaprad kaitsjad Nõukogude Venemaa ja Saksa Landeswehri vastu. Raskes võitluses saavutati edu ja 3. jaanuaril 1920 kell 10.30 algas vahepeetuse Eestis ja Nõukogude Venemaa vahel. Eesti väed kaotasid Vabadussõjas kokku üle 6000 inimese, neist ligi 4000 otseses lahingutegevuses.

Kehras lavastati Vabadussõja vastupealetungi lahing ja avati 6. jaanuaril mälestussammas. Osana "Vabadussõda 100" sündmustest avati ka lahinguväljal Kehra lahingu mälestussammas. Mälestussamba kavand valmis skulptor Ernst Jõesaarel juba 1930. aastate lõpus. Kaitseliidu algatusel ja toel püstitatud mälestussammas pidi avatama 23. juunil 1940. Alanud sõja tõttu jäi sammas ametlikult avamata.

Mälestussamba avamisel esinesid kõnedega president Kersti Kaljulaid, kaitseminister Jüri Luik, kaitseväe juhataja kindralmajor Martin Herem ja Anija vallavanem Arvi Karotam. Mälestussambale andis oma õnnistuse kaitseväe peakaplan Gustav Kutsar.

Eesti ja Soome kaitseministrid mälestasid Kuusalus Vabadussõjas langenuid

Eesti ja Soome kaitseministrid mälestasid 3. jaanuaril Kuusalus 100 aastat toimunud Vabadussõja pöördelahinguid, asetasiid pärjad Kuusalu kalmistul Vabadussõjas langenute mälestussambale ning avasid Soome vabatahtliku Aukusti Tuomineni hauakivi.

Kaitseminister Luige sõnul andsid Vabadussõjas tugeva innustuse ja kujundasid sõja vaimust suuresti koolipoisid, õpetajad ja tudengid, kelle tihtipeale in corpore sõtta-

astumine inspireeris teisigi relva haarama.

„Samuti andis lootust ning määrava tähtsusega tuge meie liitlaste kiire reageerimine. Soome vabatahtlike liitumine nagu ka Briti mereväe sõjaline sekkumine tõstis oluliselt Eesti rahvaväe moraali,“ lisis Luik.

Kuusalu kirikus toimunud mälestusteenistusel teenis peapiiskop Urmas Viilma. Kõnedega esinesid kaitseminister Jüri Luik ja Soome kaitseminister Jussi Niinistö.

Britlaste abi

12. detsembril 1918. aastal kell 15 saabusid Tallinna reidile 13 Briti kuningliku mereväe laeva. Briti eskaader kontradmiral Edwyn Alexander-Sinclair'i juhtimisel varustas Eestit relvade ja toiduainetega Balti merel kuni 1919. aasta jaanuarini.

12. detsembril 2018 jõudis Tallinna Vanasadamasse Briti kuningliku mereväe fregatt HMS St Albans tähistamaks täpselt saja aasta möödumist Briti sõjalaevade jõudmisest Eestile Vabadussõjas tuge pakkuma.

TALLINNA JÕULUTURG

Tallinna vanalinna maaliline jõuluturg valiti Euroopa parimaks.

Enam kui 200 000 reisijat hääletasid veebilehel European Best Destinations viimase kümne päeva jooksul Euroopa uhkeima jõuluturu konkursil ülekaalukalt esikohale jõuluturu Tallinna Reakoja platsil.

Konkurentide seas olid ka näiteks Budapest, Strasbourg, Viin ning Praha. Tallinnale tõid tiitli külaliste peamised kiitused: "Ilus! Koht, mida peab kindlasti külastama! Külalislahke!"

Veebileht European Best Destinations on olnud üle kümne aasta reisisihtpunktide inspiratsiooniallikaks. Igal aastal valitakse seal parimaid sihtpunkte erinevate teemade kaupa, näiteks parim suusakuurort, parim rand või romantilisim sihtpunkt. Üks tähtis kategooria on parim jõuluturg. Selle aasta parima jõuluturu hääletus lõppes 10. detsembril. Võit tuli meile koju – tänavune Euroopa parim jõuluturg on Tallinnas.

"See tiitel annab võimaluse teha end linnana veelgi paremini nähtavaks ja atraktiivsemaks. Tiitliga võiks kaasas käia ka rahulik, kohev lumesadu, mis muudaks meie jõuluturu veelgi maagilisemaks," ütles Tallinna linnapea Taavi Aas tunnustades Tallinna ettevõtjaid.

LONDONI JÕULUTEENISTUS

Pühapäeval 16ndal detsembril kogunes EELK Londoni kogudus Saksa luterlikus kirikus Kings Crossi lähedal Luterniku Nõukogu majas. Teenistusel teenisid kaasa Reet ja Annaliisa lauluga. Nad esitasid „Püha öö“ – laul mis tähistas nendel Jõuludel oma 200ndat aastapäeva ning omaloomingulise laulu „Jõuluteel“.

Õpetaja Lagle Heinla pidas jutluse Johannese evangeeliumi 1se peatüki salmide kohaselt ning jutluse mõtisklus keskendus küsimusel: Millel pärineb meie arusaam Jumalast?

Pärast teenistust istusid koosviibijad veel pikalt kohvikuruumis nautides hõõgveini ning vestlust. Uus koht kirikuliste arvates oli meeldiv ning seda kasutab kogudus ka tulevikus.

Head
2019!

Foto: Meelis Süld

KOKAKUNST

Peedisupp punase kapsa ja hakklihaga

Kiire, lihtne ja tervislik supp soojendab keha ja südant külmal jaanuarikuu päeval!

400 g hakkliha
1 spl oliivõli praadimiseks
1 sibul
1 porgand
300 g punast kapsast
4 keskmist kartulit
300 g keedupeeti
soola
suhkrut
musta pipart
3 spl valget veiniäädikat hakitud maitserohelist
1 Pruunista suure poti põhjas kuumas õlis hakkliha umbes 2–3 minutit. Lisa hakitud sibul, jämedalt riivitud porgand ja ribastatud punane kapsas. Sega läbi ja maitsesta soola ja pipraga. Kuumuta 2–3 minutit ja vala siis peale nii palju kuuma vett, et see katab köögiviljad. Kuumuta keemiseni ja lisa seejärel kartulikuubikud. Keeda 5 minutit.

2 Riivi keedetud peet ja lisa see supile.

3 Keeda, kuni kõik ained on pehmed, seejärel viimistle maitset soola, suhkrut ja veiniäädikaga. Serveerides puista peale hakitud maitserohelist.

HEA TEADA!

Punase kapsa asemel võid kasutada supis ka hautatud hapukapsast. Lisa see samaaegselt riivitud peediga. Viimasel juhul jäta veiniäädikas lisamata, hapukapsal maitset niigi juba omajagu.

LONDONI RAEKOJA PLATSI JÕULUKUUSK

Londoni raekoja platsi kaunistas Tower Bridge'i juures eesti firmas (*Eesti valgusinstallatsioonide ettevõtte Adam BD*) disainitud ja toodetud kümne meetri kõrgune tuledes särav jõulukuusk.

Väljak on tuntud iga-aastaste omanäoliste jõuluvalguse installatsioonide poolest. Eestlaste valmistatud kuusk köitis brittide tähelepanu ülemaailmsel jõulumessil Frankfurdis erilise looduslähedase disainiga.

"Päris puuga sarnane kuusk hakkas klientidele silma oma õnnestunud vormi ja erilise tehnoloogia poolest," rääkis kuuse disaininud Kristiina Karjus.

Sarnased kuused ehivad ka Canary Wharfi, kus 22 puust moodustub jõulumets. Metsa panevad elama virmaliste peegeldust meenutavad värvilised valgusvood.

Eestlaste valmistatud jõuluinstallatsioon jääb keskseks kaunistuseks ka jaanuarikuu seal peetaval populaarsel valgusfestivalil.

„Kuulsaid jõulupuid oleme ka varem ehtinud, näiteks kaunistasime mõned aastad tagasi Peterburi tähtsaima jõulupuu,“ ütles Adam BD juht Ivvari Roosileht.

SPORT

TENNIS

Värskes maailma edetabelis taas karjääri kõrgeimale ehk 20. kohale tõusnud Eesti esireket Anett Kontaveit alustas uut hooaega võimsa võiduga, alistades Brisbane'i turniiri avaringis 6:0, 6:3 hispaanlanna Carla Suarez Navarro (WTA 23), võttes revanši jaanuarikuise valusa kaotuse eest. Teises ringis läks Kontaveit vastamisi tšehhitari Petra Kvitovaga (WTA 8). Suurepärase võiduga (7-5: 7-6) pääses Annett edasi veerandfinaali. Seal pidi ta tunnistama ukrainlanna Lesia Tsurenko (WTA 27) 7:5, 6:3 paremust.

Mõni päev hiljem Sydney turniiri avaringis alistas Kontaveit puertoriiklase Monica Puig'i (WTA 53) 2-6, 7-5, 6-1. Teises ringis oli vastane Elise Mertens, maailma nr. 12 Belgiast liiga tugev ja Anett kaotas 6-3; 6-1.

Austraalia Openi avaringis Anett Kontaveit alistas hispaanlanna Sara Sorribes Tormo (WTA 81.) tunni ja 16 minutiga kindlalt 6:3, 6:2. Teises ringis kaotas Anett kindlalt valgevenelannale Aliaksandra Sasnovitšile 3:6, 3:6. Maailma edetabelis 31. kohal paiknev Sasnovitš mängis liiga hästi ja kasutas ära kõik Kontaveidi vead. Turniiri avaringis läksid omavahel vastamisi Kaia Kanepi (WTA 71.) ning maailma esireket Simona Halep. Seekord pidi Kanepi tunnistama Halepi paremust numbritega 6:7, 6:4, 6:2.

AASTA SPORTLASED

27. detsembril Saku Suurhallis kuulutati välja aasta parimad sportlased.

Aasta meessportlaseks valiti odaviskaja **Magnus Kirt**, kelle säravaimaks tulemuseks jäi sel aastal pronksmedal Berliini EM-ilt. Lisaks sellele uuendas Magnus kolm korda Eesti rekordit. Kehtiv rekord kirjutatakse praegu numbritega 89.75. Ühtlasi on see vasakukäeliste odaviskajate maailmarekord.

Parima naissportlase tiitliga pärjati kiirusutaja **Saskia Alusalu**. Täpselt Eesti Vabariigi 100. sünnipäeval, 24. veebruaril 2018, saavutas Saskia PyeongChangi taliolümpial kiirusutamise ühisstardiga sõidus 4. koha. Aasta treeneriks valiti teist aastat järjest võrkpalli rahvusmeeskonna peatreener **Gheorghe Crețu**. Tema juhtimisel võitis Eesti võrkpallikoondis 2018. aasta Kuldliiga ning kindlustas pääsu 2019. aasta EM-ile.

Aasta võistkond - Kui teistes kategooriates oli parimate selgitamisel rebimist rohkem, siis võistkondade arvestuses ei olnud vastast rallipaarile Ott Tänak – Martin Järveoja, kes hääletati ülekaalukalt parimaiks. Autoralli maailmameistrivõistlustel saavutasid nad kolmanda koha.

Parimaks noorsportlaseks valiti taas freestyle suusataja **Kelly Sildaru**. Aasta parasportlasteks said **Marja-Liisa Landar** ja **Matz Topkin**.

NÄÄRIKUU JA KÜÜNLAUU**Tähtpäevad**

24. veeb Eesti Vabariigi
Aastapäev
6. märts 1944 Narva
pommitamine
14. märts Emakeelepäev
**Eesti Hääl soovib
sünnipäeva lastele õnne**

21. jaan Alar Aug
29. jaan Heiki Triik
31. jaan Hella Davies
2. veeb Urve Öpik
4. veeb Krista Palmer
8. veeb Linda Lawson
11. veeb Rein Karik
22. veeb Mati Reitel (juubilar)
23. veeb Virve Abbasi-Valk
25. veeb Lia Ottan
28. veeb Ingrid Pajo
2. märts Lembit Öpik
5. märts Peter Sheldon
9. märts Peeter Ots
11. märts Harald Luts

Sündinud

20. jaan 1966 Toomas Edur
22. jaan 1941 Jaan Kaplinski
24. jaan 1866 Jaan Poska
29. jaan 1884 Juhan Aavik
30. jaan 1878 Anton Hansen-
Tammsaare
3. veeb 1915 Johannes Kotkas
9. veeb 1864 Miina Härma
12. veeb 1884 kin. Juhan
Laidoner
13. veeb 1912 kol. Harald Riipalu
19. veeb 1920 Jaan Kross
19. veeb 1895 August Torma, EV
saadik Suurbritannias 1934-1971
23. veeb 1874 President
Konstantin Päts
28. veeb 1884 Ants Piip
1. märts 1883 Karel Pusta
4. märts 1865 Eduard Vilde

10. märts 1908 Kristjan Palusalu

Surnud

18. jaan 1956 Pres. Konstantin
Päts
22. jaan 1920 George Lurich
24. jaan 1993 Gustav Ernesaks
27. jaan 1998 Naan Pöld
2. veeb 1919 Julius Kuperjanov
10. veeb 1958 Aleksander
Kolmpere
17. veeb 1979 Johannes Silvet
1. märts 1940 Anton Hansen
Tammsaare
7. märts 1920 Jaan Poska
7. märts 1934 Ernst Enno

**Mälestame Inglismaal
elanud lahkunuid**

17. jaan 1982 Villibald Raud EV
diplomaat Suurbritannias
26. jaan 1946 Oskar Kallas, EV
saadik Suurbritannias 1922-1934
30. jaan 1986 Anton Vaino,
Bradfordi Eesti Kodu esimees
31. jaan 2002 praost. Albert
Enno Aaviksaar (Kes-
inglismaa kogudus)
2. veeb 1987 Juhan Pruuden,
Londoni Eesti Seltsi esimees
4. veeb 2008 Endel Aruja,
Londoni Eesti Maja asutaja
11. veeb 1959 merekapt. Edgar
Eistrat
19. veeb 1968 Georg
Hackenschmidt
21. veeb 1986 Mihkel Toomse,
Leicesteri Eesti Maja esimees
27. veeb 1984 August Ottan,
Bradfordi Eesti Kodu sekretär
8. märts 1962 Ida Rixon Londoni
Eesti Seltsi asutaja liige
8. märts 1976 kol. Alfons
Rebane
12. märts 1971 August Torma, EV
saadik Suurbritannias

*Head uut aastat soovivad
Leida Laumets Tiiu Ojasoo Laine Säägi*

EESTI HÄÄL - ESTONIAN NEWS

Published by the Association of Estonians in GB

Toimetus - Reet Järvik ja Toomas Ojasoo; Korrektoir - Tiina Kõiv

Aastaks tellimus (UKs) - £16; Leinakuulutused - miinimum £12.

Ühisleinakuulutus - £4.00 isik; £5 pere

Tšeki saajaks märkige "Estonian News". Aadress - 4 Briar Gate, Long
Eaton, Nottingham. NG10 4BL. Tel: 0115 877 6877 e-mail:
info@eestihaal.co.uk

*Vaated Eesti Häälles avaldatud artiklile ei tarvitse alati ühtuda
toimetuse seisukohtadega. Iga artikli eest vastutab allakirjutanu.*

Toimetaja võib teha muudatusi ilma autori loata.

Printed by Diamond Print, Long Eaton, NG10 4HN

Lahkus

TIIU ALLISTE

sünd: 24.04.1948 Inglismaal

surn: 31.12.2018 Tallinnas

mälestavad

*Karin ja Adrian
Astrid, Alexander ja Kristian
Lydia, Reet, Toomas ja Laura
Tiiu Otsing perega
Sirje Ilmari
Helle ja Herbert Vare*

Mälestame sõpra

TIIU ALLISTE't

Paul ja Sharon

Endist Eesti Kodu sekretäri ja juhatuse
liiget

TIIU ALLISTE't

mälestab

*Bradford Eesti Kodu Klubi
juhatuse ja liikmeskond*

Leinateated teistest eesti ajalehtedest

Eesti Elu (Kanada)

Hilda Pirnsalu *23.06.1926 Kundas; †06.08.2018

Ella Üksik (Väljas) *05.08.1924 Hiiumaal; †05.12.2018
Torontos

Helme Kaju (Sadul) *18.01.1925 Hiiumaal; †08.12.2018
Torontos

Viktor Libe *01.06.1922 Viljandimaal; †08.12.2018 (T)

Elna Libe (Lahesaar) *04.12.1928 Virumaal;
†10.12.2018 (T)

Paul Maasik *07.08.1923 Tallinnas; †15.12.2018 (T)

Sulev Kaunismaa *03.07.1934 Tallinnas; †20.12.2018
Burlingtonis (T)

Vaba Eesti Sõna (USA)

Jaani Kangilaski *09.01.1936 Tartus; †17.11.2018
Philadelphias

Ingeborg Kojalo *28.07.1920 Tartus; †25.11.2018
Worcester'is, Maryland

EV 101 TÄHISTAMINE, EELSEISVAD ÜRITUSED JA TEATED

BRADFORDI EESTI KODU

8 Clifton Villas, BD8 7BY

Tel: 01274 544221

www.Facebook.com/EestiKodu

e.mail - info@eestikodu.co.uk

Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine laupäeval 23. veebruaril kell 17.00

Muusika eest hoolitseb akordioni mängija TOIVO VAAGEN Eestist. Saatkonna tervitus; Eesti Kooli lapsed esinevad; naisansambel laulab; seltskondlik koosviibimine; ühislaulud; einelaud. Baar avatud.

Tasuta sissepääs

Saatkond võtab vastu passi ja ID kaardi taotlusi

Emadepäev - pühapäeval 12. mail
Aasta peakoosolek - pühapäeval 19. mail
Jaanipidu - laupäeval 15. juunil

NOTTINGHAMI EESTLASED

Nottinghami Eestlaste EV101 tähistamise kuupäev ja aeg on veel määramata. Palun jälgige Facebook lehekülge 'Estonians in and around Nottingham' või helistage Reet Järvikule 07900 594049.

I.E.S. TULEVIK - 2019 aastakava

Catthorpe Manoris, Catthorpe, LE17 6DF

1-3. märts - Seltskondlik nädalavahetus

10-12. mai - Seltskondlik nädalavahetus ja

45. aastapäeva tähistamine (11 mai)

11-17. august - Eesti Noorte ja Laste Suvelaager

17. august - Suvelaagri lõpupidu ja

70. laagri aastapäeva tähistamine

8-10. november - Seltskondlik nädalavahetus

9. november - Aasta peakoosolek

Info: kristysheldon@hotmail.com

[https://tulevik.co.uk/Facebook-](https://tulevik.co.uk/Facebook-Tulevik@tulevik1)

[Tulevik@tulevik1](https://tulevik.co.uk/Facebook-Tulevik@tulevik1)

Eesti laulu- ja tantsupidu Tallinnas 4.-7. juulil

Tänavu möödub esimesest laulupeost 150 aastat.

Üldlaulupeo ja -tantsupeo piletid tulid müügile 10. jaanuaril. Eesti laulu- ja tantsupeo sihtasutuse teabejuht Sten Weidebaumi sõnul on istekohapiletite arv piiratud nii Kalevi staadionil kui lauluväljakul ning istekoha soovijatel tasuks seega pilet varakult soetada. Lauluväljaku üldalal pole aga tema kinnitusel piiranguid ette näha.

"Eks ikka jälgitakse platsi täituvust, aga küsimus ei ole piletite arvus, vaid massis, kes on laulu-väljakul. Sinna tuleb ka rongkäik esimesel laulu-peopäeval ehk kõik peolised," selgitas ta. "Seni on lauluväljakul alati olnud ruumi kõigile, kes tahavad."

LONDONI EESTI SELTS

EV101 tähistamine - pühapäeval 24. veebruaril kell 17:00

Londoni Eesti Majas, 18 Chepstow Villas, London W11 2RB
EV101 õhtusöök filmiga - "Geislingen-Coming Home Soon"

Erikülaline filmirezisöör Helga Merits Amsterdamist, kelle film sai EstDocs filmifestivalil Torontos züriipremia, räägib 1944 aasta põgenemisest.

Menüü: seapraad, ahjuvorst krõbekartuli ja hapukapsaga. Klaas veini. Magusöögiks kodune õunakook.

Loterii

Hind: £11 täiskasvanu; lapsed 11-16a £4; lapsed alla 10 tasuta; Pensionär £6

Osavõtt eelregistreerimise alusel:

info@estoniansociety.co.uk ; tel. 07551969718

LEICESTERI EESTI MAJA

366 Fosse Road North, LE3 5RS.

eestimaja@gmail.com

**Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine -
laupäeval 23. veebruaril 2019**

algusega kell 17.00

(toimuvad Eesti Maja juhatuse valimised)

PAKKIDE SAATMINE EESTISSE

Viimane võimalus enne Brexiti saata pakke sugulastele ja sõpradele! Pakkide vastuvõtt

Bradfordi Eesti Kodus -

Laupäeval, 16. märtsil kell 09:00-12:00

Leicesteri Eesti Majas, 366 Fosse Road North, LE3 5RS

Pühapäeval, 17. märtsil kell 09:00-11:00

Valli Kallas: tel +3725041783; e-meil

valentina@maarioko.ee

ESTO 2019

XII Ülemaailmsed Eesti kultuuripäevad

27.juuni – 3.juuli 2019 toimuvad Helsingis, Tartus ja Tallinnas.

Esto2019 peamine eesmärk on taaskord kokku tuua Eesti kogukonnad üle maailma, tugevdada üleilmset eesti meelt ja ühtekuuluvustunnet.

Programmis on mitmeid üritused. Siinjuures valik.

Helsingis

27. juuni - ajaloolaste loengud.

28. juuni - Esto2019 avamine Helsingi Toomkirikus ja Avakontsert

Tartus

29. juuni - ESTO Laul, Raekoja platsil; Tudengimes; Noortekongress; Korporatsioonide kohtumised

30. juuni – Jumalateenistus; ERM'is Näituse "ESTO ja organiseeritud väliseestlus" avamine ja Rakvere Teatri etendus "Lahus".

Tallinnas

1, 2 ja 3. juuli - #VÖRGUSTIKUD meet-up – Eesti organistasioonid välismaadel

2. juuli – Rahvuskongress

3. juuli – Võrkpalliturniir; Esto2019 pidulik lõpetamine ja Esto ball

<http://estofestival.com/programm/>